

**Lejn Edukazzjoni
ta' Kwalità
għal Kulhadd**

**Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali
2011**

**Dokument Konsultattiv 1
Sommarju Eżekuttiv**

Il-Kumitat għar-Revizjoni tal-Kurrikulu:

Grima Grace (Chairperson), Bezzina Christopher, Camilleri Raymond J. Caruana Horace, Fr Cilia David, Fr Mallia Charles, Micallef Joseph, Mizzi Bernie, Pace Paul, Sollars Valerie, Spiteri Sandro, Testa Mario and Ventura Frank

Ir-Rappreżentanti tal-Ministeru:

Birmingham Elaine (Phase I) and Bezzina Doriana (Phase II)

Il-Grupp tal-Istrateġija tal-Konsultazzjoni:

Grima Grace (Chairperson), Cachia Stephen, Fr Cilia David, Fr Mallia Charles, Pace Paul, Sciberras Micheline and Sollars Valerie

Mitbuħ: Salesian Press - www.salesianpress.com

www.meef.gov.mt

ISBN NO: 978-99957-0-035-5

Werrej

Dokument 1: Sommarju Eżekuttiv	9
Il-Proċess tal-Konsiderazzjoni mill-ġdid tal-Kurrikulu	9
Dokument 2: L-NCF – Ir-Raġuni Fundamentali u l-Komponenti	11
L-Isfond	11
Ir-Raġuni Fundamentali	11
It-Twemmin Ewlieni tal-NCF	12
Il-Komponenti tal-NCF	13
Il-Prinċipji Ġenerali	13
L-Għanijiet tal-Edukazzjoni	13
L-Oqsma tat-Tagħlim	14
Il-Pedagoġija, il-Prattika u l-Evalwazzjoni	14
L-Assessjar u l-Evalwazzjoni	17
L-Involviment tal-Ġenituri u tal-Komunità	19
L-Istrutturi ta' Appoġġ	20
Dokument 3: L-NCF fil-Prattika – It-Tliet Ċikli: Is-Snin Bikrin, il-Primarja u s-Sekondarja	23
Is-Snin Bikrin	23
Is-Snin tal-Primarja	24
Is-Snin tas-Sekondarja	26
Dokument 4: L-NCF – It-Triq 'il Quddiem	29
Il-Konsultazzjoni dwar l-Implimentazzjoni tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali	29

Messaġġ

Hon. Dolores Cristina

Ministru

Ministeru tal-Edukazzjoni, Xogħol
u l-Familja

Il-kuncett li l-pajjiż ikollu Kurrikulu Minimu Nazzjonali li jggarantixxi li t-tfal kollha jkollhom livell bażiku ta' tagħlim kien introdott permezz tal-Att dwar l-Edukazzjoni tal-1988.

Ħdax-il sena wara kien ippubblikat l-ewwel Kurrikulu Nazzjonali intitolat *Inwelldu l-ġejjieni Flimkien*. Dan kien jinkludi miri u għanijiet li għadhom jspiraw id-deċiżjonijiet li jittieħdu fil-qasam edukattiv sal-lum. Il-ħsieb bażiku kien iffukat fuq l-iżvilupp ħolistiku tal-istudent, billi jinkoraġixxi u jappoġġja d-deċiżjonijiet tal-edukaturi biex jipprovdu edukazzjoni ta' kwalità.

Wara l-pubblikazzjoni ta' dak il-kurrikulu fl-1999, bdiet serje ta' diskussjonijiet u analiżi dwar oqsma kruċjali li kienu jipprezentaw sfidi li kien hemm bżonn ikunu indirizzati. Dawn kienu jinkludu l-Edukazzjoni Inkluziva (2005), l-Edukazzjoni fi Skejjel Speċjali (2005), l-Assenteiżmu (2005), l-Edukazzjoni u l-Kura minn Età Bikrija (2006), il-Gwida tal-Karrieri (2007), it-Tranzizzjoni mill-Primarja għas-Sekondarja (2007), l-Istrateġija tal-eLearning 2008-2010, l-Edukazzjoni Fiżika (NAO, 2010).

Wara għaxar snin oħra nħasset il-ħtieġa li neżaminaw dak li akkwistajna, naraw fejn wasalna u, fid-dawl tal-bidliet kbar fis-soċjetà tagħna u madwarna, nirvedu l-ħsieb tagħna dwar l-edukazzjoni biex nassiguraw li t-tfal kollha jirnexxu. Dan se jkun l-ewwel kurrikulu minn meta Malta ssieħbet fl-Unjoni Ewropea u allura kienu kkonsidrati dokumenti tal-Unjoni Ewropea marbuta ma' dan il-qasam.

L-impjegabbiltà, il-kwalità tal-ħajja u t-tagħlim tul il-ħajja huma fil-qalba ta' dan l-abbozz ta' Kurrikulu Nazzjonali li għandu l-iskop li jagħti lit-tfal u ż-żgħażaġħ il-kompetenzi ewlenin meħtieġa biex jiffaċċjaw l-isfidi li s-suq tax-xogħol se joffri fil-futur.

Fi żmien meta Malta ħierġa minn kriżi ekonomika li laqtet l-Ewropa u d-dinja kollha u fil-kuntest tal-bidliet demografici u l-koeżjoni soċjali, dan il-qafas tal-Kurrikulu għandu jassigura li l-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri jiksbu l-ħiliet li jgħinuhom tul il-ħajja u jassiguraw l-iżvilupp ekonomiku sostenibbli u jpoġġu l-pedamenti għal soċjeta' bbażata fuq l-għerf.

Il-mira tal-Gvern hi li t-tfal kollha qabel itemmu l-edukazzjoni obligatorja jkunu kisbu l-ħiliet u l-kwalifici meħtieġa fi skejjel li joffru ambjent attraenti għat-tagħlim. Grazzi għall-investiment qawwi fit-teknoloġija tal-informatika u fis-servizz għall-istudenti li qed nintroduċu fil-kulleġġi kollha, din ir-reviżjoni tal-Qafas Kurrikulari għandha tibdel l-istrutturi fiżici eżistenti f'opportunitajiet għal żvilupp personali u soċjali, inaqqas in-numru ta' dawk li jtilqu

mill-edukazzjoni kmieni, iżomm aktar nies fl-edukazzjoni formali għall-itwal żmien possibbli, u jagħti kreditu lit-tagħlim informali u mhux formali. Bl-iżvilupp tal-Qafas Nazzjonali tal-Kwalifiki li hu marbut mal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki, il-Kurrikulu Nazzjonali għandu jiffacilita' l-aċċess għall-edukazzjoni oġġla, l-iżvilupp professjonali kontinwu u t-tagħlim għall-adulti.

Nittama li jkollna proċess intensiv u komprensiv ta' konsultazzjoni li jkun karatterizzat minn dibattitu san bil-partecipazzjoni ta' dawk kollha interessati li juri t-triq fejn irrid nieħdu l-edukazzjoni obligatorja u x'deciżjonijiet iridu jittieħdu biex naslu hemm u nassiguraw li t-tfal kollha jirċievu edukazzjoni ta' kwalità, kif jixirqilhom, biex jirnexxu lkoll.

Dolores Cristina

Messaġġ

Prof. Grace Grima

Direttur Ġenerali

Direttorat għal Kwalità
u Standards fl-Edukazzjoni

Din ir-reviżjoni tal-kurrikulu toħroġ minn Parti II tal-Att tal-2006 dwar l-Edukazzjoni (Emendi) li tqiegħed il-piż fuq id-Direttorat għal Kwalità u Standards għall-aġġornament tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali, l-implimentazzjoni tiegħu kif ukoll għar-reviżjoni tal-proċess ta' implimentazzjoni f'intervalli regolari. Il-proċess tar-reviżjoni u l-aġġornament tal-Kurrikulu Nazzjonali inkluda rappreżentanti mid-Direttorati tal-Edukazzjoni, il-Fakulta tal-Edukazzjoni, il-Bord tal-Eżamijiet tal-MATSEC, u l-Iskejjel tal-Knisja u Indipendenti. L-abbozz tad-dokument kien raffinat wara r-reazzjoni li daħlet wara stedina minn esperti tal-kurrikulu mill-Ministeru tal-Edukazzjoni fi New Zealand u Learning and Teaching Scotland. Dan l-abbozz tad-dokument qed ikun ippreżentat għal proċess ta' konsultazzjoni nazzjonali li warajha jkun irfinat, finalizzat u adottat bħala l-qafas tal-kurrikulu nazzjonali.

L-abbozz tal-qafas tal-kurrikulu huwa ppreżentat f'sett ta' erba' dokumenti konsultattivi, jiġifieri:

Dokument 1: Sommarju Eżekuttiv

Dokument 2: Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali – Ir-Raġuni Fundamentali u l-Komponenti
Dan id-dokument jinkludi introduzzjoni dettaljata għall-isfond teoretiku li ispira l-kunċett tal-proposti tal-qafas tal-kurrikulu nazzjonali.

Dokument 3: Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali - It-Tliet Ċikli: is-Snin Bikrin, is-Snin tal-Primarja u s-Snin tas-Sekondarja

Dan id-dokument jippreżenta dettalji ta' kif il-qafas tal-kurrikulu nazzjonali qed jipproġetta l-programm tat-tagħlim li se jkun offrut lit-tfal u liż-żgħażaġħ fis-Snin Bikrin, is-Snin tal-Primarja u s-Snin tas-Sekondarja. Dan id-dokument jiffoka fuq l-applikazzjoni tal-qafas fl-iskejjel u l-kulleġġi.

Dokument 4: Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali – It-Triq 'il Quddiem

Dan id-dokument jiġbor fil-qosor ir-rakkomandazzjonijiet tal-qafas tal-kurrikulu nazzjonali u jeżamina l-implikazzjonijiet ta' dawn ir-rakkomandazzjonijiet. Dan id-dokument jippreżenta ideat dwar l-immaniġġjar tal-bidla li hu l-fus li fuqu jduru l-istrategiji ta' konsultazzjoni u implimentazzjoni li qed jippromwovi dan il-qafas. L-istrategiji ta' konsultazzjoni u implimentazzjoni ppreżentati huma msejsa fuq għarfien tal-proċess tal-immaniġġjar tal-bidla.

Fil-qosor il-qafas aġġornat tal-kurrikulu nazzjonali jippromwovi:

- l-iżvilupp ta' studenti li jitgħallmu tul il-ħajja u li huma ċittadini impenjati, responsabbli u attivi fl-ekonomija.
- l-appoġġ lill-istudenti kollha biex jilħqu u jirnexxu, huma x'inhuma soċjali u familjari, il-bżonnijiet u l-attitudnijiet tagħhom.
- mira ċara fil-kulleġġi u l-iskejjel biex jintlaħqu l-ħtiġijiet tal-istudenti kollha permezz ta' iktar awtonomija fil-kurrikulu.

- l-ħolqien ta' komunitajiet ta' tagħlim li jkunu attivi u inkluzivi, u li jpoġġu t-tagħlim u lill-istudenti fil-qofol ta' dak kollu li jagħmlu u li jagħtu rendikont ta' dak li jagħmlu lill-imsieħba tagħhom.
- progressjoni bla skossi matul is-snin bikrin, il-primarja u s-sekondarja fil-ħiliet u l-kompetenzi meħtieġa għat-tagħlim tul il-ħajja.
- tagħlim li huwa attiv, personalizzat, relevanti u bi skop.
- tagħlim li jenfasizza l-applikazzjoni tal-għarfien u l-ħiliet f'kuntesti u ambjenti differenti kif ukoll il-wesgħa tal-għarfien u l-profondità tal-fehim.
- qafas tal-kurrikulu li jiffoka fuq oqsma tat-tagħlim, li johlqo rabtiet u sinerġiji bejn is-suġġetti tradizzjonali.
- assessjar u evalwazzjoni li jużaw l-informazzjoni u r-rispons b'mod formattiv biex jinformaw l-ippjanar għat-titjib.
- ċikli ta' assigurazzjoni tal-kwalità u evalwazzjoni li jirrikonoxxu li l-iżvilupp professjonali dejjem għaddej huwa parti essenzjali tal-prattika edukattiva.

Il-proċess ta' konsultazzjoni huwa kruċjali għas-suċċess tal-qafas aġġornat tal-kurrikulu nazzjonali. L-istrateġija ta' konsultazzjoni pprezentata f'Dokument 4 kienet imfassla bil-għan li tinkoraġġixxi diskussjoni u dibattitu li jhegġeġ lill-imsieħba kollha biex iqisu d-dokument b'mod pożittiv u jippartecipaw b'mod attiv fil-formulazzjoni tal-verżjoni finali.

Il-proċess innifsu tal-konsultazzjoni huwa maqsum fi tliet fażijiet:

- **Fażi 1: Riflessjoni għall-Azzjoni Mejju 2011 sa Awwissu 2011**
Din il-fażi se sservi biex tipprezenta il-qafas aġġornat tal-kurrikulu nazzjonali u tipprepara lill-imsieħba differenti għall-proċess ta' konsultazzjoni. Il-laqgħat mal-imsieħba se jservu biex jenfasizzaw (i) ir-rakkomandazzjonijiet ewlenin tal-qafas aġġornat tal-kurrikulu nazzjonali; (ii) l-implikazzjonijiet li jqumu għall-imsieħba differenti kif previst mill-qafas aġġornat tal-kurrikulu nazzjonali; u (iii) ir-rwol tal-imsieħba fil-proċess ta' konsultazzjoni kemm fil-livell tal-kontribuzzjoni tagħhom għall-proċess u r-rwol tagħhom li jiġbru r-reazzjonijiet u r-risponsi tal-komunitajiet tat-tagħlim li huma responsabbli għalihom. Barra minn hekk, din il-fażi tippermetti lill-partecipanti kollha l-ħin biżżejjed biex jaqraw id-dokumenti b'reqqa u jikkunsidraw bi ftit dettall il-kontenut u l-implikazzjonijiet tagħhom.
- **Fażi 2: Riflessjoni fl-Azzjoni minn Settembru 2011 sa Novembru 2011**
Din il-fażi se tipprovdi lill-imsieħba b'opportunitajiet biex jaqsmu u jikkonsolidaw l-ideat tagħhom fi ħdejn u bejn l-istituzzjonijiet differenti. L-għan ta' din il-fażi huwa li tistieden u tinkoraġġixxi lill-imsieħba biex jippartecipaw b'mod attiv fil-bini ta' diskussjoni u dibattitu riflettiv professjonali nazzjonali dwar il-proposti ta' qafas aġġornat ta' kurrikulu nazzjonali, u għalhekk jagħtu l-bidu għal proċess ta' skambju kritiku u kostruttiv ta' reazzjonijiet bi preparazzjoni għall-verżjoni finali tal-qafas aġġornat tal-kurrikulu nazzjonali.
- **Fażi 3: Riflessjoni fuq l-Azzjoni minn Novembru 2011 sa Diċembru 2011**
Din il-fażi se tiġbor flimkien lill-imsieħba kollha u r-reazzjonijiet offruti mill-istituzzjonijiet varji. Il-punti ewlenin ta' din il-fażi jinkludu konferenza nazzjonali ta' jumejn u s-sottomissjoni ta' reazzjonijiet bil-miktub. Hekk kif il-grupp ta' ħidma jirrevedi l-NCF propost fid-dawl tar-reazzjonijiet irċevuti, il-grupp ta' ħidma se jissottometti d-dokument finali tal-NCF lill-Ministru għall-approvazzjoni.

Nistieden lill-edukaturi, ġenituri, studenti u msieħba soċjali biex jippartecipaw b'mod attiv f'dan il-proċess ta' konsultazzjoni biex id-dokument finali approvat ikun espressjoni vera tat-tamiet u l-aspirazzjonijiet tagħna li nipprovdu edukazzjoni relevanti ta' kwalità għal uliedna li tilhaq il-ħtiġijiet preżenti u futuri ta' pajjiżna.

Grace Grima

Dokument 1: Sommarju Eżekuttiv

Il-Proċess tal-Konsiderazzjoni mill-ġdid tal-Kurrikulu

Din il-konsiderazzjoni mill-ġdid tal-kurrikulu tofroġ minn Parti II tal-Att tal-2006 dwar l-Edukazzjoni (Emendi) li tiffoka fuq il-kostituzzjoni u l-funzjonijiet tad-Direttorati tal-Edukazzjoni. Essenzjalment tqiegħed il-piż fuq id-Direttorat għal Kwalità u Standards għal:

- l-aġġornament tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF);
- l-implimentazzjoni tiegħu (filwaqt li jitqiesu kwistjonijiet bħat-tfassil ta' sillabi, l-assessjar u l-ħtiġijiet ta' taħriġ);
- mekkaniżmi ta' assikurazzjoni ta' kwalità; u
- konsiderazzjoni mill-ġdid f'intervalli regolari tal-proċess ta' implimentazzjoni.

Il-proċess tal-konsiderazzjoni mill-ġdid u aġġornament tal-Kurrikulu Nazzjonali tnieda f'Marzu 2008 u tlesta f'Lulju 2010. Dan kien jinkludi rappreżentanti mid-Direttorati tal-Edukazzjoni, il-Fakultà tal-Edukazzjoni, il-Bord tal-Eżamijiet tal-MATSEC, u l-Iskejjel tal-Knisja u Indipendenti. L-abbozz tad-dokument kien irfinut wara r-reazzjoni li daħlet wara stedina li saret lill-Ministeru tal-Edukazzjoni fi New Zealand u Learning and Teaching Scotland. L-abbozz tad-dokument tal-NCF se jkun ippreżentat f'April 2011 biex isir proċess ta' konsultazzjoni nazzjonali li warajha jkun irfinut, finalizzat u adottat bħala l-NCF.

Il-qafas tal-abbozz tal-kurrikulu hu ppreżentat f'sett ta' erba' dokumenti konsultattivi, jiġifieri:

Dokument 1: Sommarju Eżekuttiv

Dokument 2: Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali – Ir-Raġuni Fundamentali u l-Komponenti jinkludi introduzzjoni dettaljata għall-isfond teoretiku li ispira l-kuncett tal-proposti tal-NCF. L-ewwel taqsima tikkonkludi b'sommarju tat-twemmin ewlieni tal-NCF li jiġbor fil-qosor il-bidliet u sfidi ewlenin previsti mill-qafas. It-tieni taqsima tippreżenta l-għanijiet u l-prinċipji ġenerali li fuqhom hu żviluppat l-NCF, u li jistgħu jinkisbu u jkunu realizzati permezz tal-oqsma tat-tagħlim u t-temi interkurrikulari proposti. It-tielet taqsima tistieden lill-qarrej biex jirrifletti fuq l-implikazzjonijiet li l-organizzazzjoni proposta tal-oqsma tat-tagħlim kurrikulari għandha għal proceduri effettivi ta' pedagogija, prattika u evalwazzjoni.

Dokument 3: Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali fil-Prattika – It-Tliet Ċikli: is-Snin Bikrin, is-Snin tal-Primarja u s-Snin tas-Sekondarja jippreżenta dettalji ta' kif l-NCF jipprogetta l-programm ta' tagħlim li se jkun offrut lit-tfal u liż-żgħażaġ fit-tliet cikli. Dan id-dokument jiffoka fuq l-applikazzjoni tal-NCF fl-iskejjel u fil-kulleġġi.

Dokument 4: Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali – It-Triq 'il Quddiem jiġbor fil-qosor ir-rakkomandazzjonijiet li qed ikunu proposti fl-NCF u jeżamina l-implikazzjonijiet ta' dawn ir-rakkomandazzjonijiet. Id-dokument jippreżenta ideat fuq l-immaniġġjar tal-bidliet li hu l-fus li fuq jiduru l-istrategiji ta' konsultazzjoni u implimentazzjoni li l-NCF jixtieq jippromwovi. Min-naħa tagħhom, l-istrategiji ta' konsultazzjoni u implimentazzjoni ppreżentati huma msejsa fuq għarfien tal-proċess ta' mmaniġġjar tal-bidla.

Dokument 2:

L-NCF – Ir-Raġuni Fundamentali u l-Komponenti

L-Isfond

Dan id-dokument jibni fuq il-prinċipji ta' dritt għal edukazzjoni u għal edukazzjoni ta' kwalità li kienu enfasizzati fid-dokumenti *Tomorrow's Schools* (1995) u *Creating the Future Together* (1999). Bħal dokumenti preċedenti, hu jindirizza l-iżvilupp ħolistiku ta' dawk kollha li qed jitgħallmu u jitlob edukazzjoni ta' kwalità għal kulhadd. Hu jipprovdi vizjoni għat-tul għad-dritt għall-edukazzjoni ta' dawk kollha li qed jitgħallmu fl-edukazzjoni ta' qabel l-iskola u f'dik obbligatorja f'Malta u Għawdex fl-ambitu ta' perspettiva usa' ta' tagħlim tul il-ħajja.

It-trasferiment tar-responsabbiltajiet lejn l-iskola kien propost f'*Tomorrow's Schools* (1995) u fi *Creating the Future Together* (1999). Fil-*For All Children to Succeed – A New Network Organisation for Quality Education in Malta* (2005) il-kuncett ta' deċentralizzazzjoni kien implimentat permezz tal-kuncett ta' netwerking ta' skejjel. Dan il-proċess qed jevolvi wara li twaqqfu l-kulleġġi tal-Istat sostnuti mill-mekkaniżmu legali ta' Parti V tal-Att tal-2006 dwar l-Edukazzjoni (Emendi).

F'dan l-isfond, l-NCF propost jippermetti l-flessibbiltà li fil-qies tagħha l-kulleġġi u l-iskejjel jiddeterminaw aspetti partikolari tal-kurrikulu biex jindirizzaw ħtiġijiet speċifiċi u jibnu fuq saħħiet fil-kuntest tal-komunitajiet tat-tagħlim tagħhom, u hekk jikkontribwixxu u jrawmu l-identità tagħhom. Kull fejn hu possibbli, il-kuncett tal-flessibbiltà hu promoss matul il-qafas kollu.

L-NCF propost hu influwenzat ukoll minn dokumenti oħra li kienu kkunsidrati mill-ġdid u li tlestew mill-2000 'l hawn. Dan hu wkoll l-ewwel qafas ta' kurrikulu li kien adottat minn Malta daħlet fl-UE fl-2004, u għalhekk ikkunsidra dokumenti importanti relatati mal-politika maħruġin mill-Kummissjoni Ewropea.

Ir-Raġuni Fundamentali

Fl-isfond tal-iżvilupp storiku tagħna, u fuq il-bażi tad-direttivi lokali u tal-UE, l-NCF propost ifittex li jagħti direzzjoni strateġika billi jirrazzjonalizza l-bidliet neċessarji u l-implikazzjonijiet tagħhom għall-kontenut ta' oqsma/suġġetti, pedagogiġi u assessjar. L-NCF hu pprezentat fl-ambitu ta' perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja u jiċcelebra d-diversità billi jaħseb għal dawk kollha li qed jitgħallmu f'kull stadju tal-edukazzjoni tagħhom. Hu jittratta bl-istess importanza l-edukazzjoni fis-Snin Bikrin, fil-Primarja u fis-Sekondarja. L-NCF ifittex li jipprezenta kurrikulu komplet li jirrifletti transizzjonijiet bla skossi, u li jibni u jestendi fuq is-sisien sodi fl-edukazzjoni fit-tfulija bikrija. Essenzjalment, l-NCF għandu l-għan li jipprovdi edukazzjoni ta' kwalità għal dawk kollha li qed jitgħallmu, u hekk inaqqas il-perċentwali ta' dawk li jhallu l-iskola kmieni u jzid id-dfih tagħhom fl-edukazzjoni ogħla, kemm dik post-sekondarja kif ukoll terzjarja.

It-Twemmin Ewlieni tal-NCF

L-NCF jassumi:

- bidla paradigmatica minn kurrikulu preskrittiv lejn qafas li jippermetti ċertu ammont ta' flessibilità interna;
- ċaqliq minn suġġetti meqjusin għal rashom għal oqsma tat-tagħlim, li l-istudenti¹ kollha għandhom dritt għalihom;
- l-iżvilupp kontinwu ta' kull min hu involut fit-tagħlim, u appoġġ kostanti li jgħinhom jin-terpretaw il-qafas u jadattawh biex jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' dawk kollha li huma jkunu qed jgħallmu; u
- li dawk kollha involuti fis-setturi tal-Istat, tal-Knisja u Indipendenti jerfgħu r-responsabilità tal-bidliet proposti.

Għaldaqstant l-NCF jipromwovi:

- mira ċara li titjieb il-kwalità tal-edukazzjoni u jogħla l-livell ta' kisbiet edukattivi li jilħqu l-istudenti;
- li l-imsieħba jkuni lesti li ma jibqgħux jużaw strutturi u Prattiki kurrikulari tradizzjonali li jistgħu jirrestringu t-tagħlim;
- linji gwida li jippermettu ċertu ammont ta' għażla addattata għall-interessi u ħiliet individwali ta' dawk li jkunu jitgħallmu fl-ambitu ta' parametri aċċettati fuq bażi nazzjonali;
- programmi ta' tagħlim flessibbli li jipprovdu esperjenzi ta' tagħlim diversi li jaqdu firxa wiesgħa ta' dawk kollha li jkunu qed jitgħallmu;
- programmi ta' tagħlim li jiffukaw fuq fehim u jenfasizzaw il-proċess tat-tagħlim aktar milli s-sempliċi akkwist ta' kontenut;
- programmi ta' tagħlim li jagħtu lill-għalliema s-setgħa li jimplimentaw strateġiji innovattivi ta' tagħlim, speċjalment bis-saħħa tal-użu tal-*eLearning*;
- ċaqliq minn sistema ta' tagħlim *ibbażata esklussivament* fuq is-suġġetti tradizzjonali u li tiffavorixxi frammentazzjoni u kompartmentalizzazzjoni tat-tagħlim, għal sistema aktar interkurrikulari, tematika, interdixiplinari u kollaborativa li tirrifletti sitwazzjonijiet reali fil-ħajja u tinkoraġġixxi t-trasferiment ta' ħiliet minn qasam għal ieħor ta' tagħlim;
- politika ta' evalwazzjoni li tassessja u tkejjel kemm il-proċessi u kemm il-prodotti tat-tagħlim;
- edukazzjoni inizjali tal-għalliema u opportunitajiet ulterjuri għal taħriġ u appoġġ fl-użu ta' pedagogiji li huma inklużivi fin-natura tagħhom u jaħsbu għad-diversità;

¹ Il-kelma 'student' qed tintuża fis-sens ġeneriku ta' *learner*, u skont il-kuntest tista' tirreferi għal min qed jitgħallmu mil-livell tal-kindergarten sal-aħħar tas-sekondarja.

- żvilupp professjonali li jimxi mal-opportunitajiet li jeżistu fl-ambitu tar-realtà estiza tal-UE; u
- l-iżvilupp tal-iskola bħala komunità li titgħallem magħmula minn għalliema li jirriflettu fuq il-prattika tagħhom.

II-Komponenti tal-NCF

Hemm seba' komponenti li jikkostitwixxu l-NCF, jiġifieri: Prinċipji Ġenerali, Għanjiet tal-Edukazzjoni; Oqsma tat-Tagħlim; Tagħlim Effettiv; Assessjar u Evalwazzjoni; Involvement tal-Ġenituri u tal-Komunità; Strutturi ta' Appoġġ. Dawn huma ppreżentati b'mod ġenerali f'Dokument 2 u mbagħad huma żviluppati aktar b'rilevanza speċifika għas-Snin Bikrin, il-Primarja u s-Sekondarja f'Dokument 3.

II-Prinċipji Ġenerali

L-NCF hu msejjes fuq sitt prinċipji ġenerali, jiġifieri:

- Prinċipju 1: Dritt għat-Tagħlim
- Prinċipju 2: Diversità
- Prinċipju 3: Kontinwu ta' Kisbiet
- Prinċipju 4: Tagħlim iċċentrat fuq l-Istudent
- Prinċipju 5: Assikurazzjoni ta' Kwalità
- Prinċipju 6: Appoġġ lill-Għalliema

Dawn joħorġu mill-valuri espressi fid-dokumenti *Tomorrow's Schools* (1995) u *Creating the Future Together* (1999) u kkonfermati fid-dokument *Transition from Primary to Secondary Schools in Malta: A Review* (2007) u f'direttivi nazzjonali u tal-UE.

L-Għanjiet tal-Edukazzjoni

F'konformità mal-prinċipji mniżżlin hawn fuq, l-NCF għandu l-għan li jiżviluppa:

- studenti li jkunu kapaċi jiżviluppaw b'suċċess il-potenzjal sħiħ tagħhom bħala persuni li qed jitgħallmu tul ħajjithom;
- studenti li huma kapaċi jsostnu ċ-ċansijiet tagħhom fid-dinja tax-xogħol; u
- studenti li huma ċittadini impenjati f'realtajiet lokali, reġjonali u globali li jinbidlu l-ħin kollu.

L-Oqsma tat-Tagħlim

Is-sistema kurrenti ta' tiffid tal-kurrikuli primarji u sekondarji f'suġġetti singoli indipendenti tippreżenta lil dawk kollha li jkunu qed jitgħallmu b'dehra frammentata ta' għarfien li ma twassalx għal edukazzjoni holistika. L-NCF jipproponi perspettiva alternattiva ta' kontenut kurrikulari li jikkonċettwalizza t-tagħlim li jseħh bis-saħħa ta' esperjenzi sinifikanti li joffru sfida lill-istudenti, imsejja fl-għarfien, interessi u dispożizzjonijiet li jgħibu magħhom l-istudenti. Dan jista' jsir l-aħjar permezz tat-tgħaqqid ta' diversi suġġetti f'oqsma tat-tagħlim biex jikkontribwixxu għall-kisba ta' korpi ta' għarfien u ħiliet rilevanti, determinati u konnessi bejniethom li jattiraw u jimmotivaw li dawk li jkunu qed jitgħallmu. Dan ma jfissirx li se jkun eliminat il-kontenut ta' suġġetti tradizzjonali, se jinholqu rabtiet bejn diversi suġġetti biex it-tagħlim jissaħħa.

Mhumieq qed ikunu proposti oqsma tat-tagħlim maqtugħin għalihom għas-Snin Bikrin billi hawn l-enfasi qiegħda fuq l-iżvilupp ta' ħiliet u dispożizzjonijiet pożittivi lejn it-tagħlim li jkunu żviluppanti u estiżi fis-snin ta' wara. L-oqsma tat-tagħlim iddaħħlu fiċ-ċiklu primarju u huma estiżi għaċ-ċiklu sekondarju fejn l-istudenti jagħżlu minn fost għadd ta' suġġetti skont l-interess tagħhom.

It-tagħlim fis-Snin Bikrin u t-tmien oqsma tat-tagħlim proposti għaċ-ċikli primarji u sekondarji bħala dritt għal kull tifel u tifla u għal kull żagħżuġ u żagħżuġha jirriżultaw mill-għanijiet identifikati għal dan l-NCF. Oqsma tat-tagħlim simili huma identifikati f'dokumentazzjoni kurrikulari nazzjonali ta' pajjiżi oħra bħalma huma l-Iskozja (2004, 2006, 2007, 2008) u New Zealand (2007) u fid-direttivi tal-UE.

L-NCF propost jippreżenta deskrizzjoni qasira ta' kull qasam ta' tagħlim li tagħti l-linji ġenerali tal-għarfien, ħiliet u attitudnijiet essenzjali li l-istudenti huma mistennija li jkubsu. Iktar tard esperti kurrikulari u speċjalisti dwar il-kontenut f'kull żona jiżviluppaw deskrizzjonijiet aktar dettaljati u komprensivi ta' kull qasam ta' tagħlim u r-riżultati rispettivi kemm fil-livell primarju u kemm f'dak sekondarju. Dawn imbagħad ikunu żviluppanti f'sillabi u skemi ta' xogħol li jistgħu jintużaw direttament fil-kuntesti kollha ta' tagħlim. Fl-ambitu ta' kull qasam ta' tagħlim, ikun identifikat il-kurrikulu obligatorju ewlieni g'all-iskejjel, u jkunu identifikati wkoll il-komponenti flessibbli li jippermettu li jkun hemm programmi differenti ta' tagħlim skont il-ħtiġijiet individwali tal-istudenti.

L-oqsma tat-tagħlim huma:

- **il-Lingwi** (il-Malti u l-Ingliż; l-Ilsna Barranin);
- **il-Matematika**;
- **ix-Xjenzi**;
- **I-Edukazzjoni Reliġjuża** (Edukazzjoni Reliġjuża Kattolika. L-NCF jipproponi programm ta' Edukazzjoni Etika għal dawk li jagħżlu li ma jeħdux Edukazzjoni Reliġjuża Kattolika);
- **I-Edukazzjoni għaċ-Ċittadinanza** (l-Istorja, il-Ġeografija, l-Istudji Soċjali, l-Istudji Ambjentali u aspetti ta' Edukazzjoni Personali, Soċjali u tas-Saħħa u *Home Economics*);

- **I-Edukazzjoni Teknoloġika** (id-Disinn u t-Teknoloġija, il-Litteriżmu Diġitali);
- **I-Edukazzjoni fl-Arti** (l-Arti, il-Mużika, id-Drama, iż-Żfin); u
- **I-Edukazzjoni għas-Saħħa** (l-Edukazzjoni Fizika u l-Isport, aspetti ta' Edukazzjoni Personali, Soċjali u tas-Saħħa u *Home Economics*).

L-NCF jipproponi wkoll ħames temi interkurrikulari:

- **I-eLearning;**
- **I-Edukazzjoni għal żvilupp Sostenibbli;**
- **I-Edukazzjoni Interkulturali;**
- **I-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija;** u
- **il-Kreattività u l-Innovazzjoni.**

Dawn huma kkunsidrati bħala komponenti essenzjali għal edukazzjoni ħolistika u huma maħsubin biex ikunu integrati fl-oqsma tat-tagħlim diversi u biex jipprovdu fergħat li jgħaqqdu flimkien l-oqsma kollha tat-tagħlim.

II-Pedagoġija, il-Prattika u l-Evalwazzjoni

It-Tagħlim Effettiv

Fl-ambitu ta' ambjent ta' tagħlim differenzjat, l-għalliema jeħtigilhom jadottaw sistemi li jibnu fuq l-għarfien li diġà jkollhom l-istudenti u li jgħinjom jagħmlu progress. L-NCF qed jipproponi li l-istudenti jadottaw perspettiva kostruttivista għat-tagħlim li ġġib flimkien sistema kostruttivista konjittiva u soċjali għal tagħlim effettiv.

It-tagħlim hu effettiv l-aktar meta l-istudenti jingħataw opportunitajiet li jagħmlu sens ta' għarfien ġdid f'kuntest li jippermettilhom jirreaġixxu mal-għalliem u ma' oħrajn li jkunu qed jitgħallmu biex jiddiskutu u jiskambjaw il-fehim tagħhom. Minn dan il-lat, pedagoġija dominata mill-għalliem u li t'alli lill-istudenti f'rwol passiv, li tenfasizza l-memorizzazzjoni u tillimita l-interazzjonijiet bejn dawk li jkunu jitgħallmu, x'aktarx li ma tasalx biex tmexxi 'l quddiem tagħlim effettiv.

Il-proċess tat-tagħlim jeħtieġ li joffri sfida u jitlob impenn mill-istudenti kollha, inklużi dawk li jmorru l-aktar ħażin u dawk li jmorru l-aħjar, u jgħinjom jżviluppaw il-potenzjal massimu tagħhom bħala persuni li jibqgħu jitgħallmu tul ħajjithom. Il-programmi ta' tagħlim jeħtieġ li jkunu msejsa fuq il-kompetenza aktar milli fuq l-għarfien, u jenfasizzaw il-proċess tat-tagħlim aktar mis-sempliċi akkwist tal-kontenut, partikolarment fil-kuntest ta' soċjetà fejn l-għarfien hu aċċessibbli l-ħin kollu. F'termini ta' tfassil ta' kurrikulu dan jista' jintlaħaq billi wieħed iqis tliet dimensjonijiet:

- **Kontenut u padrunanza** li jinvolvu li jkollok studenti jesploraw u jifhmu l-medda sħiħa ta' ideat f'qasam ta' kontenut partikolari;
- **Ħsieb f'livell ogħla** li jinvolvi analiżi, sinteżi u evalwazzjoni ta' kontenut u kuncetti

f'ċertu fond, u l-applikazzjoni tagħhom b'modi differenti u f'kuntesti differenti; u

- Użu ta' **kunċetti u temi usa'** biex wieħed jeżamina l-kontenut tal-kurrikulu minn len-tijiet differenti, ngħidu aħna bidla, sistemi, setgħa, mudelli u/jew kawża u effett.

L-Ambjenti tat-tagħlim

Billi t-tfal jiżviluppaw b'mod ħolistiku u billi t-tagħlim u l-iżvilupp ma jsirux b'mod sekwenzjali u lineari, għalliema tas-Snin Bikrin u dawk tal-Primarja u s-Sekondarja huma inkoraġġiti li jsawru ambjenti tat-tagħlim li jappellaw għall-interessi tat-tfal, huma rilevanti għall-esperjenzi ta' kuljum tagħhom, u jistgħu jkunu esplorati b'manjieri innovattivi u li joffru sfida. Esperjenzi diretti u prattiċi jinkoraġġixxu l-interazzjoni, l-impenn u l-involvement li min-naħa tagħhom iwasslu għal fehim itjeb, ftakir u l-iżvilupp ta' rappreżentazzjonijiet mentali. Din is-sistema ssaħħaħ l-attitudni tat-tfal u ż-żgħażaġħ fil-mixja tagħhom minn esperjenzi konkreti u tanġibbli għal nozzjonijiet simboliċi u astratti. Fil-kors tal-iżvilupp tat-tfal fit-tagħlim, ambjenti ta' tagħlim dinamiċi jipprovdu kuntest biex wieħed jittratta kwistjonijiet fil-fond u minn għadd ta' prospettivi differenti. Osservazzjonijiet, analiżi, investigazzjonijiet, esplorazzjoni u esperimentar permezz ta' proġetti, suġġetti u temi jaqblu mas-sens ta' kurżità tat-tfal u taż-żgħażaġħ u max-xewqa li jiskopru x'fiha d-dinja ta' madwarhom, u l-'għaliex' u l-'kif' tagħha.

Il-Progressjoni u d-differenzjazzjoni fit-tagħlim

IL-prinċipji ta' diversità u inkluzjoni huma s-sisien tal-NCF li jenfasizza t-tagħlim iċċentrat fuq l-istudent u jiffoka fuq metodi ta' tagħlim li juru lil dawk li jitgħallmu kif għandhom jitgħallmu. Dan l-atteggjament jimplika li fl-istadji kollha l-istudenti, huma x'inhuma l-attitudnijiet u l-kompetenzi tagħhom, għandhom jesperjenzaw is-success u livell ta' sfida, u jkunu appoġġjati biex isostnu l-isforz tagħhom. Huma jkunu jeħtieġu programmi ta' tagħlim flessibbli li jipprovdulhom esperjenzi ta' tagħlim diversi li huma addattati għal spettru wiesa' ta' studenti u jippermettu rati differenti ta' progressjoni waqt li t-tfal u ż-żgħażaġħ ikunu għaddejjin fil-kors tas-snin li jagħmlu l-iskola. Użu xieraq ta' teknoloġiji bbażati fuq l-ICT jista' jkompli jappoġġja t-tagħlim iċċentrat fuq l-istudent.

Ir-rwol tal-għalliem professjonali hu li jagħżel strategiji addattati li jimpenjaw b'mod attiv lill-istudenti, u jimmotivawhom biex jagħmlu tagħhom b'mod personali l-esperjenzi ta' tagħlim li jgħaddu minnhom. Bl-iffukar dejjem aktar fuq dawk li jitgħallmu, u b'aktar klassijiet ta' ħiliet imħallta fl-iskejjel, attitudnijiet differenzjati jsiru aktar importanti u l-għalliema jeħtieġ li jadottaw strategiji li jibnu fuq it-tagħlim li l-istudenti jkunu esperjenzaw qabel u jgħinuhom jimxu 'l quddiem.

It-Transizzjonijiet

Filwaqt li fl-ewwel snin taċ-Ċiklu tal-Primarja l-kurrikulu jibni fuq is-sisien imqegħdin fis-Snin Bikrin, fis-snin ta' wara tal-Primarja dan jintrabat sfiq maċ-Ċiklu tas-Sekondarja biex jiżgura transizzjoni bla skossi. Minħabba t-tneħħija mill-2011 tal-eżamijiet tal-*Junior Lyceum* u l-*Common Entrance*, l-NCF jipproponi kurrikulu li jhaffef it-transizzjoni miċ-Ċiklu tal-Primarja għal dak tas-Sekondarja permezz tar-riorganizzazzjoni ta' suġġetti f'oqsma tat-tagħlim u l-progressjoni ta' livell ta' kisba ta' għarfien espressi bħala *learning outcomes*.

L-NCF qed jipproponi li:

- t-transizzjoni mill-iskola Primarja għal dik Sekondarja għandha ssir bla skossi u toffri pro-

gressjoni b'mod li tappoġġja lill-istudenti biex jittgħallmu jersqgħu responsabbiltà akbar tat-tagħlim tagħhom;

- t-tagħlim fiċ-Ċiklu tas-Sekondarja għandu jikkonsolida u jibni fuq l-esperjenza ta' tagħlim fi żmien l-edukazzjoni Primarja u jipprepara lill-istudenti għal sfidi usa' li jkollhom iħabbtu wiċċhom magħhom meta jtemmu ż-żmien tal-edukazzjoni obbligatorja;
- s-sistema preżenti ta' sentejn fl-ewwel Ċiklu tas-Sekondarja segwit minn tliet snin fitieni Ċiklu tas-Sekondarja għandha tinzamm fil-każ tas-settur Statali, għalkemm skejjel oħrajn huma liberi li jikkunsidraw alternattivi oħrajn.

Il-konsiderazzjoni ta' karatteristiċi ta' tagħlim effettiv kif deskritti hawn fuq, tixpruna l-ħtieġa urgenti li jkunu żviluppatti żewġ politiki li għandhom x'jaqsmu ma' (a) it-tagħlim tal-lingwa, inkluż il-lingwa tat-tagħlim, u (b) diversità u inklużjoni. F'dan ir-rigward l-NCF jagħti importanza lil xi kwistjonijiet kruċjali li jeħtieġ li jkunu indirizzati permezz ta' politiki bbażati fuq evidenza flimkien mal-fehmiet ta' daww kollha involuti.

L-Assessjar u l-Evalwazzjoni

L-Assessjar u t-Tagħlim

L-assessjar fl-ambjenti ta' qabel l-iskola u tal-iskola jagħti kontribut essenzjali lit-tagħlim u lill-progress fil-livelli kollha. Dan għandu jittqies bħala parti integrali mill-proċess tal-istruzzjoni u t-tagħlim billi jipprovdi lill-istudenti u lill-ġenituri tagħhom reazzjonijiet kontinwi, fil-waqt proprju u kwalitattivi dwar il-progress tat-tfal, jagħti lill-għalliema informazzjoni dwar il-prattika tagħhom, u jagħti lill-iskejjel u l-kulleġġi informazzjoni dwar l-ippjanar tal-kurrikulu u t-tagħlim. Assessjar **għat**-tagħlim (assessjar għal skopijiet formattivi) huwa proċess li jsir waqt it-tagħlim. L-istudenti u l-għalliema tagħhom jużaw ir-riżultati biex isiru jafu x'jafu daww li jkunu qed jittgħallmu u x'ikunu kapaci jagħmlu f'relazzjoni mat-tagħlim ippjanat. Huma jużaw l-informazzjoni u l-evidenza miġbura tul iż-żmien tat-tagħlim biex jieħdu deċiżjonijiet fuq kif jiffukaw fuq it-tagħlim fil-futur u jtejbuh. Assessjar **tat**-tagħlim (assessjar għal skopijiet sommarji) normalment isir fi tmiem *units* jew perjodikament fi tmiem modulu, f'nofs is-sena jew fi tmiem is-sena. Informazzjoni u ġudizzji fuq it-tagħlim jinġabru flimkien f'forma sommarja bl-iskop li jsiru rapporti lill-ġenituri u jsiru skambji ma' għalliema oħrajn fil-klassi li jmiss jew lill-iskola. Jekk daww li jittgħallmu huma konxji sewwa ta' dak li hu mistenni minnhom (l-intenzjonijiet tat-tagħlim) u tal-kriterji ta' suċċess li fuqhom jittkejjel it-tagħlim tagħhom, l-assessjar **tat**-tagħlim jista' jikkontribuwixxi b'mod effettiv għall-assessjar **għat**-tagħlim.

Meta mfassal tajjeb u implimentat kif għandu jkun, il-proċess tal-assessjar tal-klassi jista':

- jkun ta' appoġġ lill-istudenti biex ikejjel it-tagħlim tagħhom, jidentifika x'jafu, jara x'in-huma l-ħtiġijiet ta' tagħlim tagħhom, u jara x'passi jmisshom jittieħdu;
- jinkoraġġixxi lill-istudenti biex jappoġġjaw lil xulxin fit-tagħlim bis-saħħa tal-assessjar minn sħabhom;
- jgħin lill-għalliema jiffmu aħjar kemm qed jittgħallmu l-istudenti, jużaw evidenza biex jagħmel monitaraġġ tal-progress ta' daww li jkunu qed jittgħallmu, jirriflettu fuq il-prattiki tagħhom u jaddattaw il-mod kif jgħallmu għall-ħtiġijiet ta' daww li jkunu qed jittgħallmu;

- jgħin lill-għalliema jippjanaw għat-tagħlim ta' individwi u gruppi, u jiżguraw li l-istudenti kollha jingħataw attenzjoni xierqa;
- isostni lill-ġenituri biex jaqsmu l-esperjenzi ta' tagħlim ta' wliedhom, jinterpretaw informazzjoni li toħroġ mill-assessjar, u jsegwu l-iżvilupp edukattiv tat-tfal tagħhom.

L-NCF jirrakkomanda l-iżvilupp ta' politika tal-assessjar f'livell ta' skola jew kulleġġ biex isir moniteragġ tal-progress tul is-sena. Il-politika għandha tfitteż li ttejjeb il-kwalità tal-assessjar u kif din hija komunikata lill-ġenituri u lil imsieħba oħrajn, bħal bordijiet ta' eżaminaturi u min iħaddem. Din għandha tqis ukoll il-frekwenza, it-tul u l-iffissar taż-żmien meta jsiru ħidmiet orali u dawk ta' smiġħ komprensivi fil-lingwi, u xogħol prattiku u tipi oħrajn ta' xogħol tal-kors fl-oqsma differenti tat-tagħlim, fosthom is-suġġetti vokazzjonali. Fil-każ tas-settur Statali, il-politika għandha tistabbilixxi wkoll f'liema gruppi tas-sena l-eżamijiet jibqgħu jkunu ssettjati b'mod ċentrali. Fil-każ ta' dawk il-gruppi tas-sena fejn l-eżamijiet ikunu bbażati fil-kulleġġ, l-*Educational Assessment Unit* jeħtieġu jagħmel moniteragġ tal-istandards mal-medda kollha tal-kulleġġi differenti.

L-Evalwazzjoni: Il-Mekkanizmi tal-Assikurazzjoni tal-Kwalità

L-NCF jirrakkomanda li l-iskejjel ikunu inkoraġġiti u appoġġjati biex jibqgħu l-ħin kollu jiżviluppaw il-ħila tagħhom li jkunu komunitajiet ta' prattika riflessiva permezz ta':

- proċess ta' ppjanar ta' żvilupp tal-iskola li jinkludi fih innifsu mekkanizmi għal awtoassessjar;
- konsulenza;
- il-Performance Management and Professional Development Plan (PMPDP); u
- kontrolli esterni li jsiru mid-Dipartiment tal-Assigurazzjoni tal-Kwalità fid-Direttorat għall-Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni.

Il-Moniteragġ Nazzjonali tal-Kisbiet

Il-moniteragġ fuq livell nazzjonali fuq standards miftiehma minn qabel huwa essenzjali biex ikun żgurat li d-dritt tal-istudenti għal edukazzjoni ta' kwalità qed ikun rispettata. Hija r-responsabbiltà tad-Direttorat għal Kwalità u Standards (DQSE) li jevalwa l-implimentazzjoni, l-innovazzjoni u x-xejriet emergenti tal-kurrikulu permezz ta' assessjar estern f'livell nazzjonali u internazzjonali, permezz tal-eżamijiet ta' tmiem is-sena, moderazzjoni tal-assessjar li jsir mill-iskola, moniteragġ tal-kisbiet f'oqsma differenti tat-tagħlim, *benchmarks* nazzjonali, servejs ta' litteriżmu u numeriżmu; eżamijiet tas-SEC, PISA², PIRLS³, TIMSS⁴, u servejs oħrajn.

2 PISA: Programme for International Student Achievement. Dan huwa programm ta' assessjar standardizzat f'livell internazzjonali li kien żviluppat b'mod kongunt minn ekonomiji parteċipanti u amministrat lil studenti ta' 15-il sena fl-iskejjel. Il-PISA jassessja kemm l-istudenti li waslu qrib it-tmiem tal-edukazzjoni obligatorja jkunu kisbu mill-għerf u ħiliet li huma essenzjali għall-parteeipazzjoni sħiħa fis-socjetà. Fiċ-ċikli kollha d-dominji tal-qari, matematika u litteriżmu xjentifiku huma koperti mhux biss f'termini ta' padrunanza tal-kurrikulu tal-iskola iżda f'termini ta' għerf u ħiliet importanti meħtieġa fil-ħajja adulta. Fiċ-ċiklu PISA 2003 ddaħħal dominju addizzjonali ta' soluzzjoni tal-problemi biex jitkompla l-eżami tal-kompetenzi interkurrikulari.

3 PIRLS: Progress in International Reading Literacy Study, Dan huwa ċiklu ta' assessjar mifruż fuq ħames snin li jkejjel xejriet fil-kisba tal-litteriżmu, tal-qari tat-tfal, u politiki u prattiki relatati mal-litteriżmu. Il-popolazzjoni internazzjonali tal-PIRLS tinkludi studenti fil-grad li jirrappreżenta erba' snin ta' skola, sakemm l-età medja meta jsiru t-testijiet tkun mill-inqas 9.5 snin.

4 TIMSS: Trends in International Mathematics and Science Study. Dan hu ċiklu ta' assessjar ta' erba' snin. Dan ikejjel xejriet fil-kisbiet tal-istudenti fil-matematika u x-xjenza. Hu amministrat lil studenti fir-raba' u t-tmien gradi.

L-Involviment tal-Ġenituri⁵ u tal-Komunità

It-tagħlim għandu jsir f'kundest li jhaddan il-komunità tal-madwar li l-fruntieri tagħha jmorru lil hinn mill-ambjent immedjat tal-iskola. L-istrutturi edukattivi formali għandhom ikunu sensitivi u kapaċi jirrispondu għar-realtajiet u opportunitajiet li jgħib miegħu l-ambjent tal-istudenti. Barra minn hekk, il-komunità (ġenituri, negozji/industriji, kunsilli lokali) – li daww li jittgħallmu jinteraġixxu fi hdnha – għandha tagħraf u tammetti l-funzjoni maġġuri tagħha li tinvesti f'edukazzjoni ta' kwalità għolja u tippromwoviha.

L-Iskejjel u l-ġenituri

Minn meta ddaħħlu l-kunsill skolastiċi bl-Att tal-1988 dwar l-Edukazzjoni, kibret l-importanza tal-involviment tal-ġenituri u żdiedet ukoll il-varjetà tal-forom ta' dan l-involviment. Bħalissa, f'Malta jeżistu erba' xorta ta' interazzjoni tal-ġenituri:

Il-Konnessjoni dar-skola: Dawn it-tipi ta' konnessjoni jinkludu korrispondenza u dokumentazzjoni regolari lill-ġenituri u l-attendenza tal-ġenituri f'ċerimonji u funzjonijiet fl-iskola.

Parteċipazzjoni tal-ġenituri: Din il-parteċipazzjoni tinkludi għajjnuna f'attivitajiet skont kif mitlub mill-iskola permezz ta' servizzi differenti.

Involviment tal-ġenituri: Il-ġenituri jieħdu parti ewlenija fil-proċessi tat-tfassil ta' deċiżjonijiet fl-iskola għaliex jistgħu jinfluwenzaw l-aġenda ta' dak li jkun jeħtieġ isir.

Tagħlim tal-ġenituri għal tul il-ħajja: Il-ġenituri jagħrfu li l-iskola tista' tkun sit u/jew opportunità għat-tkabbir personali tagħhom infushom.

L-erba' kategoriji huma importanti għall-ġenituri, għal uliedhom u għall-iskejjel biex jiżguraw l-aħjar żvilupp ħolistiku edukattiv ta' daww kollha involuti. L-NCF jirrakkomanda l-iżvilupp ta' politika nazzjonali biex tifformalizza l-forom differenti ta' parteċipazzjoni.

L-Iskejjel u l-Komunità

Ir-relazzjoni bejn l-iskejjel u l-komunità għandha erba' dimensjonijiet:

- Il-komunità lokali hija riżorsa utli għall-iskola biex it-tagħlim jingħata f'kundest. Dan jista' jsir, ngħidu aħna, permezz ta' żajjar lil siti ta' rilevanza nazzjonali; skola li tistieden persuni jew entitajiet relatati mat-tagħlim kurrikulari; orjentament tal-kurrikulu skolastiku biex jinkludi żajjar lil siti, parteċipazzjoni f'attivitajiet u kontribut ta' personalitajiet.
- L-iskola tista' tkun lok għal tagħlim tul il-ħajja għall-komunità. Dan bħalissa jseħħ bis-saħħa tal- klassijiet ta' filgħaxija u permezz ta' programmi għall-ġenituri ta' appoġġ fit-tagħlim u korsijiet ta' ta' *empowerment* tal-ġenituri.
- Il-komunità tista' tgħin lill-iskejjel iħejju lil daww li jittgħallmu għad-dinja tax-xogħol. Esperjenzi ta' orjentament għax-xogħol iddaħħlu f'ħafna skejjel sekondarji u esponew lil daww li kienu qed jittgħallmu għal ambjent reali ta' xogħol filwaqt li taw ukoll hjiel ta' etika tax-xogħol u intraprenditorija f'kundest.

5 F'dan id-dokument kollu kull referenza għal involviment tal-ġenituri fl-edukazzjoni tinkludi kuraturi legali u persuni adulti sinifikanti li għandhom funzjoni ta' ġenituri fil-ħajja tat-tfal. Din id-definizzjoni qed tingħata bla preġudizzju għall-obbligi legali tal-iskejjel.

- L-iskejjel jirrispondu għal dak li titlob is-soċjetà permezz ta' ffukar speċifiku fil-kurrikulu u esperjenzi edukattivi *ad hoc*. Id-dibattitu fis-soċjetà ċivili jissuġġerixxi l-ħtieġa ta' edukazzjoni f'oqsma ta' kontenut speċifiku biex iwasslu għal bidla kulturali partikolari f'kuntesti li għandhom ħtieġa urġenti ta' titjib.

Skejjel jistgħu jinbidlu f'komunitajiet ta' tagħlim tul il-proċess ta' identifikazzjoni ta' metodi varji u uniċi ta' tagħlim li jirriżultaw f'membri involuti ma' membri differenti tal-iskola u tal-komunità lokali.

Fil-fatt, l-NCF jirrakkomanda li:

- skejjel jistabbilixxu rabtiet qawwija ma' diversi membri, gruppi u aġenziji fil-komunità billi dan jgħin li t-tagħlim ikun estiż fi ħdan il-komunità u jdaħħal it-tagħlim fl-iskejjel; u
- il-kulleġġi jistabbilixxu sħubijiet mas-setturi differenti tal-ekonomija u jesploraw forom differenti ta' involviment li jistgħu jkunu ta' siwi kemm għall-istudenti u kemm għall-edukaturi.

L-Istrutturi ta' Appoġġ

L-NCF jagħraf li edukazzjoni ta' kwalità għolja teħtieġ infrastruttura ta' appoġġ li tipprovdi kondizzjonijiet u opportunitajiet għall-istudenti biex jaslu għall-potenzjal sħiħ tagħhom u għall-għalliema u amministraturi biex jimplimentaw il-kurrikulu b'mod effettiv. Din l-infrastruttura teħtieġ servizzi lill-istudenti għaddejjin il-ħin kollu, riżorsi umani, żvilupp professjonali, appoġġ u *mentoring* lill-għalliema u tmexxija edukattiva soda.

Is-Servizzi għall-Istudenti

L-impenn favur diversità u inkluzjoni promoss minn dan l-NCF jeħtieġ ikollu d-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà ta' servizz fl-interessi tal-istudenti. Dawn is-servizzi jingħataw tul sekwenza li tibda minn dak personali/pastorali għal dak kurrikulari. Is-servizzi għandhom jingħataw skont dawn il-prinċipji bażiċi:

- Is-servizzi kollha għandhom jibdeu mir-realtà tal-istudent li trid tinkorpora komponent personali/pastorali;
- Is-servizzi kollha jeħtieġ li jindirizzaw l-implikazzjonijiet tas-servizz partikolari fuq id-dritt u l-iżvilupp edukattiv tal-istudent;
- Dawn is-servizzi jeħtieġ li jingħataw fil-kuntest ta' diversità, li jfisser li dawn jindirizzaw il-livell kurrenti jew attwali tal-istudent fil-waqt li jindirizzaw il-progress u l-kisbiet li għad iridu jseħħu;
- Is-servizzi għandhom iħaffu l-aċċess tal-għalliema għal informazzjoni xierqa, ħiliet, u provvedimenti kumplementari li jagħtuhom il-ħila li jindirizzaw b'mod effettiv id-dritt edukattiv tal-istudent; u
- Servizzi li jeħtieġu li l-istudent jinħareġ temporanjament mill-klassi huma effettivi sa-

kemm dawn iwasslu għar-reintegrazzjoni tal-istudent fil-klassi ewlenija, u t-tishiĥ tal-għalliema tal-klassi biex tkun sostnuta din ir-reintegrazzjoni⁶.

Ir-Riżorsi Umani

L-NCF qed jipprova direzzjoni ċara dwar kif għandu jingħata t-tagħlim ta' oqsma tat-tagħlim speċifiċi, u, fil-każ tal-iskejjel primarji, jindika r-responsabbiltajiet tal-għalliema tal-klassijiet u tal-għalliema ta' suġġetti speċjalizzati. L-iżviluppi suġġeriti mill-NCF joħolqu l-ħtieġa ta' evalwazzjoni tas-servizz peripatetiku maħsub biex jappoġġja l-kurrikulu fid-diversi livelli ta' implimentazzjoni tiegħu. Kemm fiċ-Ċiklu tal-Primarja u kemm f'dak tas-Sekondarja, l-appoġġ tal-Kapijiet tad-Dipartimenti u l-Uffiċjali tal-Edukazzjoni għandu jinżamm u jissaħħaħ.

L-Iżvilupp professjonali għaddej il-ħin kollu

L-iżvilupp professjonali għaddej il-ħin kollu tal-għalliema biex jaġġornaw l-għarfien u l-bażi tal-ħiliet tagħhom għandu jitqies bħala indispensabbli biex il-professjoni tibqa' effettiva. L-għalliema professjonali għandhom jżviluppaw il-ħidma professjonali u pedagogika tagħhom mal-għalliema skont perspettivi kontemporanji ta' riċerka, teorija, għarfien tal-kontenut u prattiki ta' tagħlim, u fuq kemm jifhem lil dawk li jkun qed jitgħallmu. Huma għandhom iqisu lilhom infushom bħala nies professjonali kritiċi u riflessivi li jinvolvu ruħhom mat-teorija u l-prattika kontemporanja. Dan l-NCF jappoġġja medda wiesgħa ta' opportunitajiet aċċessibbli għall-iżvilupp professjonali ta' dawk li joperaw fl-iskejjel u l-kulleġġi u fid-Direttorati tal-Edukazzjoni.

Il-Mentoring

Il-Mentoring huwa forma ta' għajjnuna għal nies professjonali fid-diversi stadji tal-karrieri tagħhom. L-għalliema kwalifikati godda u oħrajn deħlin għal funzjonijiet, sfidi u responsabbiltajiet godda jgawdu ħafna minn appoġġ strutturat mogħti minn sħabhom li jkollhom aktar esperjenza u huma mħarrġin apposta. Il-mentoring hu siewi wkoll meta dak li jkun ikun għaddej minn sfidi li jeħtieġu appoġġ professjonali. Il-funzjoni ewlenja ta' min jagħti dan l-appoġġ hija li jgħin lill-individwu biex jirrifletti b'mod li jagħti l-frott fuq il-prattika professjonali tiegħu jew tagħha ħalli jtejjibha.

Is-Servizzi legali u psikosoċjali għall-għalliema

Sa mis-sena 2007 l-għalliema fl-iskejjel Statali setgħu jużaw servizzi psikosoċjali u legali mogħtijin lilhom b'xejn. Dawn is-servizzi nstabu li kienu popolari, u d-domanda qawwija għalihom, l-aktar fil-qasam psikosoċjali, wasslet biex is-servizz jiżdied. Xi skejjel indipendenti wkoll żviluppaw gruppi ta' kura pastorali li jappoġġjaw għalliema fl-isfera psikosoċjali. L-NCF jaqbel ma' dawn l-istrutturi ta' appoġġ.

Is-Sens ta' tmexxija ta' persuni ewlenin fl-edukazzjoni

It-tmexxija hija komponent ewleni tal-proċess kollu tar-riforma u jeħtieġ li sservi ta' pern għall-iżvilupp fil-livelli kollha. L-NCF jirrakkomanda:

mudell ta' tmexxija li jippromwovi forum distributtivi ta' tmexxija. Fl-ambitu tal-esperjenza ta' netwerk, filwaqt li l-mexxejja fl-iskejjel għandhom funzjoni kemm ta' viżjoni u kemm

⁶ Servizzi ta' mmaniġġjar ta' mġiba li jinkorporaw *Nurture Groups* u *Learning Support Zones* huma provvedimenti li għandhom l-għan li jirrijintegraw lill-istudent u jgħollu l-livell tal-ħiliet tal-għalliem tal-klassi.

strategika, huma jeħtigilhom ukoll jiffukaw fuq l-iżvilupp ta' kultura kollaborattiva li tagħmel użu mill-medda sħiħa ta' ħiliet u esperjenzi professjonali li jkun hemm fost il-membri tal-organizzazzjoni. Għandhom ikunu inkoraġġiti opportunitajiet diversi fi ħdan is-sistema tal-kulleġġi u f'setturi oħrajn biex tistieden lill-edukaturi ħalli jidhlu għal diskors kritiku, jindirizzaw materji kurrikulari u jtejbu l-kwalità tat-tagħlim u tal-istruzzjoni; u

li s-*Senior Management Teams*⁷ jiddedikaw ħin effettiv u ta' kwalità biex jaħdmu flimkien fit-tmexxija tal-iskejjel u jipprovdu opportunitajiet varji għalihom infushom biex flimkien ma' għalliema u impjegati oħrajn li jappoġġjawhom itejbu l-kwalità ta' edukazzjoni li tkun qed tingħata.

Dan il-mudell ta' tmexxija hu applikabbli fiċ-ċikli tas-Snin Bikrin, tal-Primarja u tas-Sekondarja.

L-Appoġġ għall-Iżvilupp u l-Implimentazzjoni tal-Kurrikulu

Id-DQSE, bi ftehim mal-kulleġġi, l-iskejjel u l-Fakultà tal-Edukazzjoni, għandu funzjoni ewlenija fl-iżvilupp ulterjuri u l-implimentazzjoni tal-NCF li tinkludi l-iżvilupp ta':

- oqsma tat-tagħlim;
- *Learning Outcomes Framework* li jinvolvi l-kitba mill-ġdid tas-sillabi eżistenti;
- deskritturi ta' livell li jikkorrispondu magħhom;
- strategiji ta' tagħlim li jhaddnu d-diversità;
- proċeduri ta' assessjar li jiżguraw progressjoni individwali ta' tagħlim; u
- assessjar summattiv marbut ma' livelli nazzjonali ta' kisbiet.

Id-deċiżjonijiet marbuta mal-kurrikulu, il-pedagoġija, l-għażla ta' materjali għat-tagħlim, tagħmir u riżorsi għandhom jittieħdu dejjem iżjed bħala riżultat tal-kollaborazzjoni bejn min għandu responsabbiltà fid-DQSE għall-iżvilupp kurrikulari, is-*Senior Management Teams* u l-għalliema fl-iskejjel. Id-DQSE jappoġġja kulleġġi u skejjel fl-iżvilupp ta' korsijiet kemm imfasslin apposta u kemm *in-house* li jindirizzaw ħtiġijiet speċifiċi, kif ukoll taħriġ li jindirizza prijoritajiet nazzjonali. Id-DQSE hu wkoll responsabbli għall-moderazzjoni u l-moniteragġ tal-assessjar li jsir mill-skejjel u l-iżvilupp u/jew moniteragġ tal-assessjar sommattiv fil-kulleġġi u l-iskejjel.

7 Għall-finijiet tal-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-kurrikulu, is-*Senior Management Teams* huma magħmula mill-Kap tal-Iskola, l-Assistenti Kapijiet u l-Kapijiet tal-Dipartiment jew ekwivalenti.

Dokument 3:

L-NCF fil-Prattika

It-Tliet Ċikli: Is-Snin Bikrin, is-Snin tal-Primarja u s-Snin tas-Sekondarja

Is-Snin Bikrin

F'Dokument 3 L-NCF jipproponi kurrikulu għas-Snin Bikrin li jiffoka fuq l-esperjenzi tat-tfal u jipprovdi għat-trawwim ta' dispożizzjonijiet pożittivi lejn it-tagħlim li jridu jkunu estiżi għas-snin ta' wara. Dan jinkoraġġixxi programmi ta' attivitajiet li jmorru lil hinn mit-tagħlim ta' suġġett jew kontenut speċifiku g' al pedagogiġi li jagħnu rabtiet kurrikulari u hekk iħaffu l-proċessi tat-tagħlim li jirrispondu għall-interessi tat-tfal u l-għarfien li kellhom minn qabel, jirrispettaw il-maturità konjittiva u mudelli ta' tagħlim preferuti tal-istudenti, jstimulaw il-kurżità, idahħlu interess fit-tagħlim, jipromwovu l-esplorazzjoni, is-sejbiet u l-kreattività u jrawmu ambjenti li jipromwovu l-komunikazzjoni u stili interattivi ta' tagħlim. Bis-saħħa ta' programmi maħsubin biex iwasslu għall-involvement attiv tat-tfal u għal tagħlim imsejjes fuq l-esperjenza, it-tfal huma mistennija jkunu kompetenzi soċjali, komunikattivi u intellettuali f'ambjent li jrawwem benesseri personali u dispożizzjonijiet ta' tagħlim pożittivi.

L-NCF jargumenta favur:

- *outcomes* wesgħin li jhaddnu l-aspetti kollha edukattivi u li ma jkunux iffokati esklussivament fuq kisbiet akkademici;
- attitudnijiet pedagogiċi li jirrispettaw l-età u l-livell ta' żvilupp tat-tfal;
- kontenut bla limiti li għandu jkun ipprezentat lit-tfal b'modi li jzommu l-attenzjoni tagħhom u jiżguraw involviment u parteċipazzjoni; u
- impjegati mħarrġin tajjeb hafna u ta' ħila li huma sensittivi għall-karatteristiċi tat-tfal li jkunu qed jitgħallmu u li jaqblu mal-proċessi ta' tagħlim ta' tfal li għadhom jitgħallmu jimxu, tfal żgħar hafna u tfal żgħar fl-istadji bikrin tal-iskola formali.

L-NCF japprova wkoll il-pożizzjoni rakkomandata mill-NMC (1999, p.57) li tqis l-ewwel sentejn tal-iskola Primarja bħala kontinwazzjoni tal-perjodu ta' sentejn fil-Kindergarten.

L-NCF jidentifika l-ħames kompetenzi li ġejjin għas-Snin Bikrin:

- (1) il-Benesseri; (2) il-Kompetenzi Soċjali; (3) il-Kompetenzi Komunikattivi;
- (4) id-Dispożizzjonijiet biex wieħed jitgħallem; u (5) il-Kompetenzi Intellettuali.

Dawn il-kompetenzi jistgħu jiżviluppaw *learning outcomes* li t-tfal żgħar huma mistennija

jiksbu sa meta jkunu mexjin mis-Snin Bikrin għas-snin tal-iskola Primarja li jsegwu. L-iżvilupp ħolistiku tat-tfal jikkontribwixxi għall-kisba b'suċċess tar-riżultati li ġejjin:

Riżultat 1: It-tfal jiżviluppaw sens qawwi ta' identità;

Riżultat 2: It-tfal jiksbu idea pożittiva tagħhom infushom;

Riżultat 3: It-tfal ikunu soċjalment kapaċi;

Riżultat 4: It-tfal ikunu komunikaturi effettivi; u

Riżultat 5: It-tfal irawmu attitudnijiet pożittivi meta jitgħallmu kif isiru impenjati u fiduċjużi fit-tagħlim.

Is-Snin tal-Primarja

L-NCF qed jipproponi li:

- l-kurrikulu għall-Iskejjel Primarji jqis it-tagħlim bħala proċess dejjem għaddej u kontinwu, jibni fuq is-sies sod imqiegħed tul l-istadju tas-Snin Bikrin u jorbot sfiq mal-iskejjel sekondarji biex jiżgura transizzjoni bla skossi bejn il-livelli;
- jiġu implimentati pedagoġiji mibnijin fuq attitudni soċjokostruttiva li tirrispetta mudelli ta' tagħlim individwalizzati, tindirizza l-ħtiġijiet kollha tat-tfal, u tiżviluppa b'suċċess il-potenzjal kollu tat-tfal;
- l-kurrikulu tal-Primarja jgħin lit-tfal jiżviluppaw f'persuni li jitgħallmu b'fiduċja u li għandhom idea pożittiva tagħhom infushom, stima għolja tagħhom infushom, u huma soċjalment kapaċi; ħassieba kritiċi u innovattivi li għandhom il-ħila jiġġeneraw ideat godda li mbagħad jitqiegħdu fil-prattika; persuni li jużaw il-Malti u l-Ingliż b'mod profiċjenti; persuni li jitgħallmu jgħoddu u għandhom bażi soda f'raġunar u kuncetti matematiċi; persuni li jitgħallmu li huma litterati xjentifikament u kapaċi jidhlu għal tiftix li jrawwem fihom imħabba għall-esplorazzjoni u l-istagħġib; studenti li huma litterati diġitalment, kapaċi jużaw u jadattaw teknoloġiji godda; u studenti li huma fiżikament attivi, kapaċi jagħmlu għażliet favur stil ta' ħajja sana;
- it-tqassim ta' tfal fi klassijiet issir b'tali mod li l-ħiliet ikunu mħalltin tul is-snin primarji kollha;
- għalliema fl-iskejjel primarji jkunu responsabbli għat-tagħlim ta': il-Malti, l-Ingliż, il-Matematika, ix-Xjenzi, it-Teknoloġija, ir-Reliġjon, is-Suġġetti Ċiviċi u s-Saħħa (inkluża l-Edukazzjoni Fiżika);
- għalliema speċjalizzati f'suġġett partikolari għandhom jjeħdu post l-għalliema tal-klassijiet biex jgħallmu l-Arti, il-Mużika, id-Drama, l-Edukazzjoni Personali, Soċjali u tas-Saħħa, u l-programmi ta' għarfien f'isna barranin;
- għalliema li jagħtu appoġġ kurrikulari fix-Xjenzi, l-Edukazzjoni Fiżika, it-Teknoloġija u

L-IT għandhom jgħinu lill-għalliema tal-klassijiet fl-iskola biex jiżviluppaw il-qasam kurrikulari u joffru għajnuna fil-kontenut u riżorsi skont kif ikun meħtieġ;

- għandu jkun offrut appoġġ f'livell ta' kulleġġi u f'livell nazzjonali fl-ippjanar, implimentazzjoni u evalwazzjoni ta' sugġetti interkurrikulari, u fl-implimentazzjoni ta' politiki speċifiċi bis-saħħa li jiġu implimentati b'mod holistiku fl-iskejjel;
- s-sistema peripatetika kurrenti tkun riveduta skont kif meħtieġ;
- li forom differenti ta' assessjar **għat**-tagħlim fis-snin primarji kollha u assessjar **tat**-tagħlim mir-Raba' sas-Sitt Sena huma indikattivi tal-progress tal-istudenti skont il-livelli ta' kisba. L-assessjar li jsir mill-iskola, li jkun jinkorpora l-assessjar ta' ħiliet orali jew tas-smiġh fil-Malti u fl-Ingliż jagħti lill-ġenituri, lill-għalliema u lill-amministrazzjoni tal-iskola stampa ġenerali tal-iżvilupp ta' kull tifel u tifla f'termini ta' livelli ta' kisbiet ġenerali. Barra minn hekk, mir-Raba' Sena, il-proċess isir aktar formalizzat bl-introduzzjoni ta' eżamijiet f'konnessjoni ma' forom oħrajn ta' assessjar. It-tlaqqiġ ta' sistemi differenti għandu jgħin lid-diversi msieħba involuti biex jiksbu stampa ċara tal-iżvilupp tal-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet ta' studenti individwali fl-oqsma differenti tat-tagħlim tul iċ-Ċiklu tal-Primarja;
- fi tmiem is-Sitt Sena jkun iffissat *benchmark* nazzjonali għal tmiem l-iskola Primarja fil-Matematika, fil-Malti u fl-Ingliż⁸ u dan għandu jkun applikat b'mod ċentrali biex jipprovdi livelli ta' tqabbil nazzjonali. Filwaqt li dawn il-metodi ta' assessjar huma obbligatorji għal tfal li jattendu skejjel Statali, l-Iskejjel tal-Knisja u Indipendenti jistgħu jipparteċipaw ukoll. Dawn il-metodi ta' assessjar jirreġistraw il-kisbiet tal-istudenti fi tmiem iċ-ċiklu tal-edukazzjoni Primarja u jipprovdu informazzjoni importanti dwar il-kisbiet ta' studenti individwali lill-iskejjel sekondarji li jirċevuhom.

L-Orarju Skolastiku Propost għaċ-Ċiklu tal-Primarja

Il-medda ta' attivitajiet fl-ewwel sentejn taċ-Ċiklu tal-Primarja (l-Ewwel u t-Tieni Sena) għandha tkun l-istess bħal ta' dawk li jingħataw fis-Snin Bikrin. Fl-ewwel sentejn fil-Primarja għandu jkun hemm sistema ta' tagħlim madwar *topic* jew tema: sistema ta' din ix-xorta tagħni l-iżvilupp ta' kull qasam ta' tagħlim. Ix-Xjenza, l-Edukazzjoni Religjuża, l-Edukazzjoni Ċivika, l-Edukazzjoni fl-Arti u l-Edukazzjoni għas-Saħħa huma kollha oqsma li jappoġġjaw l-iżvilupp ta' ħiliet ta' taħdit, litteriżmu, numeriżmu u litteriżmu diġitali. Għalkemm qed tkun proposta indikazzjoni ta' kif il-ġurnata tal-iskola tista' titqassam fil-każ tal-iskejjel primarji, mhi qed issir ebda rakkomandazzjoni fissa fil-każ ta' tfal fl-Ewwel u t-Tieni Sena.

Fir-rigward tal-orarju skolastiku mit-Tielet sas-Sitt Sena, qed ikunu proposti għall-konsiderazzjoni tul il-proċess ta' konsultazzjoni alternattivi li jippermettu xi grad ta' flessibilità f'livelli ta' skola jew kulleġġ. Madankollu, il-kriterji li ġejjin huma komuni għall-għażliet kollha:

- Wieħed jassumi li, bħala medja, tul sena skolastika hemm madwar 800 siegħa ta' tagħlim. Din iċ-ċifra ma tinkludix il-ħin tal-*assembly*, tal-waqfiet jew tal-eżamijiet;

8 L-eżamijiet nazzjonali ta' tmiem is-sena jinkludu assessjar ta' ħiliet orali jew tas-smiġh kemm fl-Ingliż u kemm fil-Malti.

- Il-ħin tat-tul tal-lezzjonijiet jista' jvarja biex jista' jkun hemm ħinijiet flessibbli li jaqblu mal-esiġenzi tat-tfal. B'mod ġenerali l-ħin tal-lezzjoni jvarja bejn 30 u 60 minuta;
- Attivitajiet tal-Edukazzjoni Fiżika jew l-Isport huma allokat i medja ta' 30 minuta kull ġurnata tul il-ħin allokat għall-Edukazzjoni għas-Saħħa. Barra minn hekk, l-iskejjel huma mħeġġa jorganizzaw attivitajiet sportivi tul il-waqfa ta' nofs il-jum. Għandhom ukoll ikunu promossi attivitajiet ta' wara l-iskola f'livell ta' skola jew kulleġġ f'kollaborazzjoni mal-komunità usa' u mal-Kunsill Malti għall-Isport;
- It-tqassim rakkomandat (tgħabbir tal-oqsma tat-tagħlim) jippermetti li jkun hemm programm ta' attivitajiet bilancjat tajjeb li jippermetti ħin suffiċjenti għal oqsma differenti tat-tagħlim; u
- L-iskejjel għandhom jiżguraw li kull ġimgħa jkun hemm siegħa u nofs dedikati għal sessjonijiet ta' ppjanar għall-għalliema.

Konformi mal-flessibbiltà li l-NCF qed jipproponi, wieħed mill-mudelli ta' orarji skolastiċi jhalli siegħa fil-ġimgħa (bejn wieħed u ieħor 32 siegħa kull sena) biex il-Kapijiet tal-Iskejjel jiddeċiedu kif għandu jintuża dan il-ħin. Fil-każ ta' tfal ta' etajiet iżgħar, fejn ma jkunx hemm programm ta' għarfien ta' lingwa barranija, l-iskola għandha grad miżjud ta' flessibbiltà f'kull waħda mill-alternattivi. Hu ttamat li l-flessibbiltà fl-orarju skolastiku tikber maż-żmien.

Is-Snin tas-Sekondarja

L-NCF qed jipproponi li:

- it-transizzjoni mill-iskola Primarja għal dik Sekondarja għandha tkun bla problemi u toffri progressjoni b'mod li tappoġġja lill-istudenti biex jidhlu għal aktar responsabbiltà. Hi għandha tikkonsolida u tibni fuq l-esperjenzi ta' tagħlim miksubin tul l-edukazzjoni Primarja u ttejjji lil dawk li qed jitgħallmu għall-isfidi usa' li jkollhom iħabbtu wiċċhom magħhom meta jgħaddu lil hinn mill-fażi tal-edukazzjoni obligatorja;
- is-sistema prezenti ta' sentejn fl-ewwel parti taċ-Ċiklu tas-Sekondarja segwita minn tliet snin fit-tieni parti taċ-Ċiklu tas-Sekondarja jinżamm fis-settur Statali, għalkemm skejjel oħra huma liberi li jikkunsidraw alternattivi oħrajn;
- jitqiesu numru ta' mudelli ta' orarji skolastiċi li jagħmlu l-akbar użu possibbli mill-ħin tat-tagħlim, joffru lill-iskejjel miżura ta' flessibbiltà kurrikulari, u jiżguraw ħin regolari għall-komunità professjonali tal-iskola biex tiddiskuti u/jew tindirizza kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-iskola u mal-iżvilupp professjonali;
- l-iskejjel jistgħu jikkunsidraw li joffru ilsna barranin oħrajn minbarra l-Għarbi, il-Franċiż, il-ġermaniż, it-Taljan, ir-Russu u l-Ispanjol, jekk dan ikun sostenibbli u vijabbli mil-lat edukattiv. Barra minn hekk, l-iskejjel jistgħu jfasslu programmi kurrikulari għal studenti li jkunu għandhom qed isibu diffikultajiet fil-Malti jew l-Ingliš;
- l-istudenti kollha fis-Seba' u t-Tmien Sena għandhom ikollhom il-*Core Science*. Fid-Disa', l-Għaxar u l-ħdax-il Sena l-istudenti kollha li ma jkunux jixtiequ jispeċjalizzaw fix-xjenza jkomplu bil-*Core Science* li jwassal għall-eżami tas-SEC. L-istudenti li jixtiequ jispeċjaliz-

zaw fix-Xjenza jistgħu jagħzlu tnejn jew tlieta minn dawn: *Life Sciences, Physical Sciences* u *Materials Science*;

- *I-Accounts* u *I-Economics* jerġgħu jidhlu mill-ġdid fil-lista ta' suġġetti li studenti jistgħu jagħzlu fl-aħħar tal-Form 2;
- jitwessa' l-ispettru ta' opportunitajiet edukattivi biex jaqdu l-interessi u x-xejriet tal-istudenti kollha li qed jieħdu edukazzjoni obbligatorja permezz taż-żieda ta' erba' oqsma inizjali ta' suġġetti vokazzjonali, jiġifieri *Inġinerija, Ospitalità, IT Practitioner*, u *Kura tas-Saħħa u Soċjali* mal-lista ta' suġġetti li studenti jistgħu jagħzlu fl-aħħar tal-Form 2;
- jiġu pilotati għażliet vokazzjonali inizjali f'numru ta' skejjel Statali u mhux Statali minn Settembru 2011 u l-implimentazzjoni nazzjonali tal-VET inizjali sal-2013;
- tkun adottata attitudni aktar flessibbli lejn l-eżamijiet annwali mis-settur Statali fejn hu stabbilit ma' liema *year groups* l-eżamijiet jibqgħu jsiru b'mod ċentrali. Fil-każ ta' daww il-gruppi ta' snin li fihom l-eżamijiet ikunu bbażati fil-kulleġġi, *I-Educational Assessment Unit* (EAU) fi hdan id-DQSE se jagħmel monitieraġġ tal-istandards mal-medda kollha tal-kulleġġi differenti;
- il-politika ta' assessjar tal-kulleġġi tippermetti lill-istudenti li jkunu qed isegwu programmi ta' tagħlim individwali li jkunu evalwati bl-użu ta' forom ta' assessjar alternattivi. Il-politika jeħtieġ ukoll li tieħu f'konsiderazzjoni l-frekwenza, it-tul u l-ħin li jieħu l-assessjar bħal fil-każ ta' eżerċizzji ta' komprensji orali u bis-smiġħ f'lingwi, ħidma Prattika, u tipi oħra ta' xogħol tal-kors. Il-politika tfittex ukoll li ttejjeb il-kwalità ta' forom differenti ta' assessjar u kif dawn huma rrapportati lill-ġenituri u lil korpi oħrajn involuti bħal bordijiet ta' eżamijiet, u min iħaddem;
- daww li jfasslu s-sillabu jieħdu f'konsiderazzjoni l-interkonnnessjonijiet li jkun hemm fi hdan kull qasam ta' tagħlim, u l-ħin li tassew huwa disponibbli biex l-istudenti verament jifhmu dak li qed jittgħallmu b'riżultat ta' lezzjonijiet li huma effettivi;
- l-skejjel jiżviluppaw f'siti ta' tagħlim effettiv diversifikat b'mod li daww li jgħallmu jittgħallmu jikkoordinaw il-possibbiltajiet kollha inerenti fl-NCF biex flimkien mal-istudenti jibnu opportunitajiet ta' tagħlim awtonomu li huma tassew iċċentrat fuq l-istudenti u jindirizzaw ir-realtajiet tagħhom.

L-Orarju Skolastiku Propost għaċ-Ċiklu tas-Sekondarja

Fl-iskejjel sekondarji jeħtieġ li jitqiesu numru ta' kriterji biex ikun żgurat li l-NCF iqiegħed fil-prattika orarju skolastiku li jagħmel l-aħjar użu possibbli mill-ħin tat-tagħlim. Orarju ta' din ix-xorta jeħtieġ li:

- jaħseb għal minimu ta' 38 lezzjoni għal kull ġimgħa ta' hamest ijiem billi dan hu l-ammont minimu ta' lezzjonijiet meħtieġa biex tkun żgurata aċċessibbiltà għat-tmien oqsma tat-tagħlim;

- jalloka ħin skont l-orarju skolastiku għal *assemblies* ta' kuljum u speċjali, użu ta' *lockers* tal-iskola u ħin tal-Form;
- jkollu waqfa raġonevolment twila f'nofs il-jum biex isaħħaħ il-preżenza tal-isport u attivitajiet ta' taġġim mhux formali;
- jippermetti li jsiru lezzjonijiet ta' bejn 40 u 45 minuta kull waħda, u preferibbilment ta' mhux inqas minn 42 minuta meta wieħed iqis il-ħin ta' skariġġ bejn lezzjonijiet, biex ikun hemm ħin biżżejjed għal ħin ta' xogħol effettiv fil-klassi;
- jiżgura ħin regolari għall-komunità professjonali tal-iskola biex tiddiskuti u/jew tindirizza kwistjonijiet li għandhom x'jaqsmu mal-iskola u mal-iżvilupp professjonali; u
- jkun strutturat fuq il-prinċipju li l-ħin li jkollu l-għalliem ikun dedikat kollu għat-tagħlim proprju jew relatat ma' dmirijiet professjonali u mhux għal superviżjoni – għandu jinħaseb li jkun hemm ħlas ekstra għal din is-superviżjoni.

Bħalissa mhemmx orarju skolastiku wieħed li jissodisfa l-kriterji kollha msemmija hawn fuq. Filwaqt li d-diversità attwali fis-setturi u bejn is-setturi tal-Istat, tal-Knisja u dawk Indipendenti jeħtieġ li tkun irrISPETTATA, f'dan id-dokument qed ikunu proposti orarji differenti f'tentattiv li jkunu indirizzati diversi prijoritajiet u realtajiet. Il-vantaġġi u l-izvantaġġi ta' kull wieħed mill-mudelli proposti huma ppreżentati għal skopijiet ta' diskussjoni.

Dokument 4:

L-NCF – It-Triq 'il Quddiem

Il-Konsultazzjoni dwar l-Implimentazzjoni tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali

L-għan ewlieni fl-abbozzar ta' dawn id-dokumenti kien dak li ridna niżguraw li l-NCF u l-proposti maħsubin biex jolqtu kull stadju tal-edukazzjoni tal-istudenti jindirizzaw il-ħtiġijiet tagħhom filwaqt li jhejjuhom biex jilqgħu l-isfidi li jqumu wara l-età tal-iskola obbligatorja, fl-edukazzjoni oġġla li tinkludi dik post-sekondarja u terzjarja, u fis-sehem ċiviku fi ħdan il-komunità. L-isfidi quddiemna jeħtieġu l-isforz kollettiv u l-kollaborazzjoni u parteċipazzjoni ta' dawk kollha involuti jekk il-proposti tal-NCF iridu jkunu aċċettati, mifhuma u implimentati b'suċċess.

Dokument 4 jiġbor fil-qosor ir-rakkomandazzjonijiet li qed ikunu proposti mill-NCF u jeżamina l-implikazzjonijiet ta' dawn ir-rakkomandazzjonijiet. Hu aċċettat li strategija li tagħmel sens għall-implimentazzjoni tal-NCF tista' tkun żviluppata biss wara li r-rakkomandazzjonijiet ikunu ġew diskussi u l-impatt sħiħ tal-implikazzjonijiet tagħhom mifhum. Biex naslu għal dan bħala komunità li tirrifletti li qed titgħallem flimkien, il-proċess ta' konsultazzjoni jeħtieġ li jinkludi lil dawk kollha involuti f'dibattitu professjonali. Barra minn dan, l-istrategiji ta' konsultazzjoni u implimentazzjoni jeħtieġ ikunu msejsa fuq fehim sħiħ ta' proċess ta' mmaniġġjar tal-bidla.

Il-proċess ta' konsultazzjoni jinqasam fi tliet fażijiet:

Faži 1: Ir-riflessjoni għal azzjoni minn Mejju 2011 sa Awissu 2011

Din il-faži għandha sservi biex tippreżenta l-NCF u tfejji lid-diversi persuni jew korpi involuti fil-proċess ta' konsultazzjoni. Barra minn dan, din il-faži tippermetti li l-parteċipanti kollha jkollhom ħin biżżejjed biex jaqraw id-dokumenti u jqisu b'ċertu dettall il-kontenut u l-implikazzjonijiet tagħhom.

Faži 2: Ir-riflessjoni f'azzjoni minn Settembru 2011 sa Novembru 2011

Din il-faži għandha tagħti lil dawk involuti l-opportunitajiet li jaqsmu flimkien u jikkonsolidaw l-ideat tagħhom fi ħdan il-medda kollha ta' istituzzjonijiet differenti. L-għan ta' din il-faži hu li dawk involuti jkunu mistiedna u inkoraġġuti biex jipparteċipaw attivament fil-ġenerazzjoni ta' diskussjoni u dibattitu professjonali riflessiv u nazzjonali dwar il-proposti tal-NCF u hekk jinbada proċess ta' qsim ta' reazzjonijiet kritiċi u kostruttivi bi preparazzjoni għall-verżjoni aħħarja tal-NCF.

Faži 3: Ir-riflessjoni fuq azzjoni minn Novembru 2011 sa Diċembru 2011

Din il-faži għandha tiġbor flimkien lil dawk kollha involuti u lir-reazzjonijiet offruti mid-diversi istituzzjonijiet bil-għan li jkunu diskussi sugġerimenti minn perspettivi differenti.

Wara li l-NCF propost ikun ġie mifli fid-dawl tar-reazzjonijiet li jkunu daħlu, id-dokument aħħari tal-NCF ikun ippreżentat lill-Ministru għall-approvazzjoni tal-Kabinett/Parlament.

L-iskop maġġuri ta' dan l-abbozz tal-NCF hu li jniedi l-proċess tar-reviżjoni u l-aġġornar tal-kurrikulu. Fl-aħħar mill-aħħar, is-suċċess jew nuqqas ta' suċċess tal-proċess ikun determinat minn kemm ikun kbir l-impenn kontinwu ta' dawk kollha involuti fl-isforzi bla waqfien tagħhom biex jiżguraw li l-proposti jistgħu jkunu tradotti fi prattiki ta' kuljum fil-klassijiet. Min-naħa tagħhom dawn iħallu impatt fuq il-kwalità tal-esperjenzi edukattivi pprovduti fl-iskejjel u fuq ir-rilevanza ta' dawn il-prattiki għal dawk li jkunu jitgħallmu, li toħroġ mill-kisbiet immedjati jew fit-tul fil-kuntest tat-tagħlim tul il-ħajja.